

Hazırlayan:
Prof. Dr. Kerem Alkin
Türkiye İMSAD Ekonomi Danışmanı

TCMB, 27 Ağustos'ta kredibilitesi açısından önemli bir sınav verecek. Seçilmiş Cumhurbaşkanı Erdoğan, 28 Ağustos'ta, Köşk'e çıktığı gün, 12. Cumhurbaşkanı olarak Davutoğlu'na Hükümet'i kurma görevini verebilir ve 29 Ağustos'ta 62. Hükümet Köşk'e sunulabilir.

- 30 Mayıs 2013 perşembe gününden bu yana, Türkiye normal, rutin sayılabilecek bir siyaset günlüğü göremiyor. Gezi Parkı Süreci, üzerine gelen komşu ülkelerdeki yeni siyasi ve askeri çalkantılar, derken 17 ve 25 Aralık süreci ve gölgesinde geçen 30 Mart 2014 yerel seçimleri, Türk siyaset dünyasında oturmuş ve bilinen teamüllerin işleyişini engelledi. 12. Cumhurbaşkanı olarak seçilen Başbakan Erdoğan, Başbakanlık görevini bırakmış değil. Bu nedenle, muhtemelen 28 Ağustos perşembe günü saat 15'de gerçekleşecek olan Meclis'teki törenle, mazbatasını alarak, Türkiye'nin resmen 12. Cumhurbaşkanı olduğunda, Erdoğan'dan boşalacak Başbakanlık görevini de, aynı dakika, hatta saniyelerde, bir önceki günkü AK Parti 1. Olağanüstü Büyük Kongresi'nde, şimdiden partinin yeni Genel Başkanı olarak seçilmesi kesinleşmiş olan, Dışişleri Bakanı Davutoğlu 'vekaleten' üstlenmiş olacak.
- AK Parti'nin yetkili organlarında yapılan değerlendirmeler sonrasında, Başbakanlık görevinin vekaleten, ille de bir başbakan yardımcısına geçmesinin şart olmadığı yorumu kabul görmüş durumda. Geçtiğimiz hafta perşembe günü (21 Ağustos), AK Parti MYK toplantısı sürerken, muhabirler aracılığı ile AK Parti Genel Merkezi'ne Dışişleri Bakanı Prof. Dr. Davutoğlu'nun geldiğinin öğrenilmesi ile, günlerdir, haftalardır, hatta aylardır siyaset kulislerini ve kamuoyunu meşgul etmiş olan kritik bir konu başlığı da netlik kazanmış oldu. Hatırlanacak olur ise, geçen haftaki raporumuzda, Sn. Prof. Dr. Davutoğlu'nun şansının yüzde 60 olduğunu ifade etmiştik. 21 Ağustos perşembe günü saat 19'da, Seçilmiş Cumhurbaşkanı ve Başbakan Erdoğan, Genel Başkan ve Başbakan Adayı olarak Prof. Dr. Davutoğlu'nun

ismini açıkladıktan bir gün sonra, kendisine yüzde 30 şans verilen Sn. Yıldırım'ın bir bakıma sitem dolu ifade edilebilecek bir konuşma yapması da dikkatlerden kaçmadı.

- Genel Başkan adaylığı şimdiden anons edilmiş olan ve Genel Başkanlığı hiç bir ihtimale izin vermeyecek şekilde şimdiden kesinleşmiş olan Dışişleri Bakanı Davutoğlu, 22 Ağustos Cuma gününden itibaren Dışişleri Bakanlık Konutu'nda, Başbakan Yardımcısı Ali Babacan ve Seçilmiş Cumhurbaşkanı ve Başbakan Erdoğan'ın siyaset baş danışmanı Yalçın Akdoğan gibi önde gelen isimlerle bir araya gelerek, kuvvetle muhtemel, 12. Cumhurbaşkanı olarak, 28 Ağustos günü resmen görevine başlayacak olan Recep Tayyip Erdoğan'ın , Köşk'e davet ederek, kendisine vereceği Hükümet' kurma görevi için, şimdiden hazırlıklara başladı. Türkiye'nin 62. Hükümeti'nde hangi siyasetçilerin bakan olacağı, 61. Hükümet'ten hangi bakanların kalacağı ve hangilerinin değişeceği de, doğal olarak merak ve kulis konusu.
- Bu noktada, iş dünyası ve piyasa çevrelerinde en kritik önemdeki merak konusunun, Ali Babacan'ın ekonominin koordinasyonundan sorumlu Başbakan Yardımcılığı görevinde kalıp kalmayacağı konusu olduğunu biliyoruz. Bu nedenle, Dışişleri Bakanı Davutoğlu'nun, yeni Hükümet'i kurma çalışmalarına daha 22 Ağustos Cuma günü başlamışken, Başbakan Yardımcısı Babacan ile görüşmesi, Ali Babacan'ın yeni Hükümet'te, 62. Hükümet'te de Başbakan Yardımcılığı görevini sürdürmesine yönelik beklentiyi güçlendirdi. Ayrıca, MÜSİAD Başkanı Olpak'ın da Davutoğlu'nun AK Parti'nin yetkili kurulları tarafından Genel Başkan adayı olarak seçilmesini desteklediklerini belirtmesinin yanı sıra, Babacan'ın da göreve devam etmesini istediklerini belirtmesi, kayda alınması gereken önemli bir mesaj olarak görülmeli.
- Başbakan Yardımcısı Babacan'ın, 62. Hükümet'te de görevini sürdüreceği olmasının netlik kazanması, uluslararası ekonomi ve piyasa çevrelerinden, Türk iş dünyası ve yurt içi piyasalara kadar, abartılı bir hassasiyete veya duyarlılığa dönüşmüş olan bir konunun geride kalması açısından, piyasalardaki tansiyonu azaltacaktır. AK Parti'nin iktidar olduğu dönemde, önemli bir başarı kriteri olarak, Ekonomi Yönetimi'nde oturmuş olan kurumsallaşmanın devamlılığı ve sağlamlığı açısından, Başbakan Yardımcısı Babacan da, kurumsallaşmanın bir isme bağlı kalınarak kişiselleştirilmesini eleştirmekteydi. Ancak, son dönemde, AK Parti'ye kendini yakın hisseden ve karşıt duran her iki basın kanadında da, son 1,5-2 yıldır artan duygusallık ve subjektifliğin sebep olduğu habercilik, öyle sıkıntıya sebep olacak hale gelmiş

durumdaki, Ekonomi Yönetimi'nde tüm bakanların ve bürokratik kadroların külliye deęiőeęine dair sorumsuz iddialar, piyasalarda gereksiz ve zamansız bir dalgalanmanın ve belirsizliğin de müsebbibi oldu.

- **Oysa, Hükümet adına görev yapan bakan, bürokrat ve danışmanlar ve basın gereken sorumluluğu ve hassasiyeti gösterse, açıklamalar özenli olsa, hali hazırda zaten ABD Merkez Bankası FED ve bölgesel sıcak çatışmalar nedeniyle, Türk Ekonomisi'ne yönelik yorumlarda gözlenen belirsizlik yakıştırmalarını daha da körükleyecek söylemler ve hatalardan uzak durulurdu. Oysa, tersi oldu ve bu nedenle döviz kurlarında ve 2. el faizlerde bir oynaklığa birlikte şahit olduk. Bir yanda Ekonomi Yönetimi'nin topluca deęiőeęine dair sorumsuz iddia ve görüşler, diğer yanda ABD'nin tarım dışı istihdam başta olmak üzere, pek çok dikkatle takip edilen makro ekonomik verisinin güçlü sinyaller vermesi, FED tutanakları ve Türkiye'nin bölgesindeki politik kargaőa ve sıcak çatışmalar, yurtiçi piyasalardaki volatilitiyi de (yüksek dalgalanma), yatırımcıların pozisyon kapatma eğilimlerini de hayli kabarttı.**
- Bu nedenle, siyasi belirsizliğe ve bu belirsizlikten gereksiz ve sorumsuz ölçüde beslenmekten hoşlanan kimi sorumsuzların bilinçli ve bilinçsiz çabalarını anlamsız kılacak bir sürece artık girilmiş durumda. 25 Ağustos'ta başlayan haftanın sonunda, Türk siyasetinin yakın geleceği açısından taşlar yerine oturmuş olacak ve piyasalar, en azından gündemlerinde tuttıkları kritik önemdeki bir başlığı sonuçlandırmış olacaklar. Bu açıdan, iç siyasi meselelerde belirsizlik hızla azalırken, bitirdiğimiz hafta sonuna damgasını vuran Jackson Hole toplantılarından piyasalara yeni hafta için ne tortu kaldı, 25-29 Ağustos haftasında, birbiri ardına ABD ve Euro Bölgesi'nden gelecek makro ekonomik veriler neye işaret ediyor ve merkez bankalarını bu veriler neye zorlayabilir; bu detayları dikkatle takip edeceğiz.
- Yurtiçi piyasalar açısından, 25 Ağustos pazartesi gününe TCMB'nin açıklayacağı ağustos ayı imalat sanayi kapasite kullanım oranı ve İktisadi Yönelim Anketi, Reel Kesim Güven Endeksi ile başlıyoruz. Piyasa ekonomistleri ve uzmanlar, bu verilerden ihracatın gidiői, imalat sanayinde üretim eğilimleri ve 3. çeyreğe yönelik büyüme trendi için analiz yapacaklar. 27 Ağustos Çarşamba günü kritik gün. Piyasalar, AK Parti Kongresi ve TCMB Para Politikası Kurulu'nun takvimlendirilmiş toplantısından çıkacak faiz kararına kitlenecek. 28 Ağustos'ta Meclis'teki Cumhurbaşkanlığı yemin töreni ve Köşk tarafından yapılacak Hükümet'i kurma daveti ve kuvvetli muhtemel,

29 Ağustos'ta, bir gün sonra Köşk'e takdim edilmesi beklenen yeni Hükümet ve aynı gün açıklanacak olan temmuz ayı dış ticaret verileri haftanın öne çıkan başlıkları.

- Bu haftanın en kritik başlığı, hiç şüphesiz TCMB'nin Para Politikası Kurulu (PPK) toplantısı. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası üst yönetiminin bağımsızlığının adeta sorgulandığı bir toplantıya dönüşmüş durumda 27 Ağustos'taki PPK toplantısı. Çünkü, ağustos ayı başında açıklanan yıllıklandırılmış manşet enflasyon ve çekirdek enflasyon verileri, TCMB'nin raporlarındaki analizlere işaret edecek bir yumuşama ve düşüş trendine işaret etmedi. Bu nedenle, enflasyonun dizginlenmesi ve Merkez Bankası'nın kararlılığını gözlemlemek adına, tüm siyasi baskılara rağmen, bağımsızlığa vurgu anlamında, piyasa profesyonelleri TCMB Para Politikası Kurulu toplantısından bir faiz indirimi beklemiyor. Keza, Anadolu Ajansı Finans Portalı'nın anketi de, ankete katılan ekonomistlerin tamamına yakınının faizlerde indirim yapılamayacağını öngördüğünü gösterdi.
- **20 ekonomistin katıldığı ankete göre, 17 ekonomist 1 haftalık repo faizi olarak tanımlanmış olan para politikası faiz oranında değişiklik beklemezken, 2 ekonomist 25 baz ve 1 ekonomist 50 baz puan indirim olacağını tahmin etti.** İndirim bekleyen ekonomistlerin beklentilerin medyanı 25 baz puan oldu. Ankete katılan ekonomistlerin tamamı, piyasa yapıcısı bankalara sağlanan fonlama faiz oranında ve marjinal fonlama oranında değişiklik beklemiyor. Borçlanma faiz oranında 18 ekonomist değişiklik olmayacağı yönünde görüş bildirirken, 2 ekonomist de 50 baz puanlık indirimin olacağını tahmin ediyor. Yani, sadece 2 ekonomist faiz koridorunun üst bandına dokunulacağını beklemekte.
- TCMB'nin geçen ayki PPK toplantısında politika faiz oranı ve borçlanma faiz oranı 50 baz puanlık indirimlerle sırasıyla yüzde 8,25 ve yüzde 7,50 olmuştu. Açık piyasa işlemleri çerçevesinde piyasa yapıcısı bankalara repo işlemleri yoluyla tanınan borçlanma imkanı faiz oranı yüzde 11,5'te ve gecelik marjinal fonlama oranı yüzde 12'de sabit kalmıştı. **Cumhurbaşkanlığı seçim sürecinin bütününde, Merkez Bankası'nın bağımsızlığına ve faiz indirimini sürdürmesine yönelik siyasi tartışmalar alevlenerek sürdü. Uluslararası finans çevrelerinin yanı sıra, ağustos ayı gibi uluslararası derecelendirme kuruluşları da TCMB'nin bağımsızlığı ve faiz tartışmalarına dahil oldular.** Bu nedenle, yurt dışı ve yurt içi geniş bir kesim tarafından 27 Ağustos'taki toplantıdan çıkacak faiz kararı adeta bir kırılma

noktasına dönüşmüş durumda. TCMB'nin faiz indirmesi halinde ise, piyasalar böyle bir adımı çok hatalı bir adım olarak algılamaya hazır gözüküyorlar.

- Esasen, 6 Şubat 2014'de, FED'in başkanlık koltuğuna yeni oturmuş olan Janet Yellen'in, ayağının tozu ile katıldığı ABD Kongresi'ndeki ilk komite toplantısında, Kongre üyeleri ve kamuoyu ile paylaşılan **FED raporunda, Türkiye açısından en sıkıntılı konu, önde gelen gelişmekte olan ülkelerin tümünün analiz edildiği grafikte, Türkiye'nin en dipte, en kırılğan ülke olarak tanımlanmasıydı.** İlkbahar gibi küresel piyasalara sirayet eden iyimserlikten Türkiye de nasibini aldı. Hatta, cari açığındaki iyileşme ve Rusya'nın bozulan konumu nedeniyle güvenilir liman algısının güçlenmesi ile, Türkiye'ye küresel yatırımcı ilgisinin arttığına ve dolar-TL kurunun 2,06 TL düzeyine kadar gerilediğine, 2. el faizlerin de yüzde 9'un altına sarktığını gözlemledik. **Ancak, temmuz ayının son haftasından bu yana, 29 Temmuz'daki IMF Raporu'ndaki Türkiye analizini de atlamadan, Türkiye ile ilgili, dışsal ekonomik ve politik başlıklardan kaynaklanacak etkiye yönelik kötümserlik yeniden artmış durumda ve bu yön değişikliği dolar-TL kurunu 2,18 TL'nin üstüne, 2. el faizleri de yüzde 9,20 ile 9,60 aralığına getirmiş durumda.**
- **Başbakan Yardımcısı Ali Babacan'ın görevinde kalmasının netlik kazanması, hiç şüphesiz, piyasalar ve finans profesyonelleri açısından önemli bir belirsizliğin ortadan kalkması adına, dolar-TL kurunun 2,18-2,14 TL bandına oturmasına, 2. el faizlerin de yüzde 9,20 çitasını kırmayı teşebbüs etmesine ve kırması halinde, faizin yüzde 9,20-8,80 bandına oturmasını sağlayacaktır.** 30 Mart yerel seçimlerine gidilen siyasi süreçte gözlenen ağır travmanın hane halkı ve şirketleri Türk bankalarındaki döviz mevduatını, nisan sonu itibariyle 151,3 milyar dolara kadar yükseltmeye yönlendirdiğini görüyoruz. Oysa, bu rakam 2010'da 100,2 milyar dolar, 2011'de ise 101,5 milyar dolardı. 2012'de 121,7 milyar dolara, 2013'de ise 134,2 milyar dolara yükselmişti. Nisan'da 151,3 milyar dolar olan DTH toplamı, Haziran'da 143 milyar dolara geriledikten sonra, **15 Ağustos'ta 148 milyar dolara yükseldi.**
- **Geçtiğimiz haftanın bir diğer önemli gelişmesi ise, küresel finans piyasaları tarafından dikkatle izlenen Dolar Endeksi'nin, kritik eşik olan 82 puanı kırması oldu. Uzun dönemli trende baktığımızda, Dolar Endeksi'nin 82-78 puan aralığında hareket ettiğini görmekteyiz. En son 5 Eylül 2013'de 82 puan düzeyinin üzerindeyken, 6 Mayıs 2014'de 79 puanı bile gören Dolar Endeksi, 4 Temmuz'da 80 puan çitasını, 25 Temmuz'da**

da 81 puan çitasını kırdıktan sonra, 20 Ağustos'ta da 82 puan çitasını kırdı ve 25-29 Ağustos haftasına da 82,54 puan gibi yukarı yönlü güçlü bir hamleyle başlıyor. **Nisan-Haziran 2010'da benzer bir hareketin Dolar Endeksi'ni 88 puanın üzerine kadar taşıdığını ve euro-dolar paritesinin 1,34 dolardan 1,20 doların altına kadar geldiğini görüyoruz. Endeksteki hareket 85 puana kadar çıkarsa, euro-dolar paritesi 1,28-1,24 dolar bandına kadar bir düzeltme yapabilir.**

- **Dolar Endeksi'nin yukarı doğru tırmanışını sürdürmesi ve 81,50 puana geri dönmemesi halinde, Türkiye'nin ekonomik ve siyasi alanda var olan belirsizliklerin azalması, güçlü dolar karşısında, dolar-TL kur düzeyini 2,1550-2,1500 TL bandına getirecektir. **Bu çitanın kırılmaması halinde, dolar-TL kur bandında 2,18-2,20 TL bandına bir hareketi yeniden görebiliriz.**** Esasen, doların güçlenerek yoluna devam etmesi, ABD Merkez Bankası FED'in para politikası duruşuyla da doğrudan bağlantılı. Eğer, FED para politikası sürecini beklenenden daha hızlı sertleştirir ise, Dolar Endeksi yükselişini sürdürebilir. Bu nedenle, küresel piyasalar geçtiğimiz hafta sonunu, Kansas City FED'in yıllardır düzenlemekte olduğu Jackson Hole'daki toplantılardan çıkacak mesajları analiz ederek geçirdi. ABD'nin saygın ekonomi ve finans gazetesi Wall Street Journal, Jackson Hole'dan çıkan mesajları 4 ana noktada özetliyor.
- **İlk nokta, Avrupa Merkez Bankası (ECB) Başkanı Draghi'nin tahvil alımı için zemin hazırlamış olması:** Mario Draghi durma noktasına gelen ekonomik toparlanmayı canlandırmak için tahvil alım programları adına bir altyapı oluşturuyor gibi göründü. Burada önemli bir nokta Draghi'nin Avrupa genelinde enflasyon beklentilerinin düştüğünün altını çizmesiydi. Draghi'nin bu açıklaması daha önce hazırlanan açıklamalara göre farklılık gösterdi. Enflasyon beklentileri genelde ileri dönemlerdeki enflasyon oranını etkilediği için Draghi, Euro Bölgesi'nde yeniden ortaya çıkmaya başlayan deflasyon endişelerine dikkatleri çekiyordu. Draghi konuşmasında "Politika duruşumuzu daha uygun hale getirmek için hazır bekliyoruz" dedi.
- **FED Başkanı Yellen, ABD ekonomisinde önemli bir yavaşlama olduğuna çok inanmıyor:** Janet Yellen geçmişte ABD'nin fazla iş üreten ve düşük işsizlik oranına sahip olan fakat aşırı ısınmayan ve enflasyona yol açmayan bir ekonomi anlamına gelen tam istihdamdan çok uzakta olduğunu söylemişti. Cuma günü gerçekleştirdiği konuşmasında, Yellen istihdam piyasasının bu yıl beklediğinden daha hızlı gelişme gösterdiğini itiraf etti ve bazı noktalarda görülen ekonomik yavaşlamanın kafa karıştırıcı sinyaller gönderdiğini söyledi.

Yellen bu yılın başlarında daha fazla yavaşlık olduğu konusunda daha ikna olmuş bir görüntü çiziyordu. FED'in Temmuz toplantı tutanaklarında yetkililerin istihdam piyasasındaki kaynakların "gözle görülür derecede kapasitesinin altında kullanıldığı" fikrini savunduğu görüldü. Bu iddia ilerideki aylarda piyasada yüksek oranda tartışılmaya devam edecek ve önümüzdeki verilerin önemini daha da artıracak.

- **İstihdam piyasası düzeldikçe yetkililer "uzun süre"yi tartışıyor:** Jackson Hole sempozyumunun kapı arkalarında bazı FED yetkilileri istihdam piyasasında görülen hızlı düzelmeye kamuya faiz oranları hakkında verdikleri garantilerin gözden geçirilmesine neden olabileceğini kendilerine itiraf ettiler. Mart ayından bu yana FED faizleri artırmak için Ekim ayında sonlanacak tahvil alım programının bitmesinden sonra "uzun bir süre" bekleyeceklerini söylüyorlar. İstihdam piyasası gelişmeye devam ettiği, enflasyonun yükselmeye başladığı ve yetkililerin ekonomik yavaşlıktan eskisi kadar emin olmadıkları için bu rehberliği değiştirme yönünde bir tartışma başladı.
-
- St. Louis FED Başkanı James Bullard, The Wall Street Journal'a verdiği röportajda "Zaman ilerledikçe ve biz QE'yi (parasal genişlemeyi) bitirince ileriye dönük rehberliğin o kadar da verimli bir şekilde işleyeceğini sanmıyorum" dedi. Bazı yetkililer faiz artışlarının yakın zamanda gerçekleşeceği fikrini vermemek için bu rehberliği değiştirmek istemiyor. Atlanta FED Başkanı Dennis Lockhart, "Bu rehberliği değiştirmek için çok acele etmemiz gerektiğini düşünmüyorum" dedi. Yetkililerin çoğu faizlerin muhtemelen 2015 yılı ortasında artacağını; fakat ekonominin kendilerini şaşırtması durumunda bunu daha öne alabileceklerini söylüyor. Yellen da, erken sıkılaştırmanın istihdamı frenleyeceğini, ABD ekonomisinin en ağır ve uzun süreli kaybının ardından, istihdam piyasasında hala atıl kapasite olduğuna işaret ediyor. Yani, Jackson Hole'da mesajlar 'güvercin' kıvamındaydı.
- **Japon Merkez Bankası (BoJ) Başkanı Kuroda ise, daha fazla genişleme sinyali vermedi:** Haruhiko Kuroda, vergi artışlarını takiben gelen zayıf verilere rağmen ekonomi hakkında pozitif bir resim çizdi. BOJ'nin ekonomik beklentilerine sadık kaldığını söyleyen Kuroda, Merkez Bankası'nın agresif politikaları sayesinde ülkenin uzun süredir içinde bulunduğu deflasyon ortamından kurtulmaya başladığını da belirtti. BOJ enflasyon oranını yüzde 2'ye çıkarmaya çalışıyor. Kuroda enflasyon beklentilerinin henüz yüzde 2 seviyesine ulaşmadığını fakat yavaş yavaş o bölgeye doğru gittiğini de dile getirdi. Kuroda, BOJ'nin yüzde 2'lik bu hedefe bu mali yıl içerisinde bile

ulaşabileceğini belirtti. Açıklanan bu görüşlerle BOJ Başkanı yeni genişlemeci politikaları çok düşünmediğinin sinyallerini de vermiş oldu.

- Kuroda eğer enflasyon konusunda haklıysa bu Japon tahvillerine yatırım yapanlar için kötü bir haber olabilir. Kuroda enflasyon hedefinin yakalanması ve devam ettirilmesi durumunda tahvillerdeki yüzde 0.5'lik faizin çok düşük olabileceğini belirtti. Kuroda, enflasyon yükseldikçe tahvil faizlerinin de yükselmesini beklediğini belirtti. Yüzde 2'lik bir enflasyonun olduğu ortamda BOJ Başkanı yüzde 0.5'lik tahvil faizinin sürdürülebilir olmadığını düşünüyor.
- Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch, Türkiye'de banka kredilerindeki genişleme ve dış borç artışının risk yarattığını belirtti. Fitch'in yayımladığı raporda, Türkiye'nin dört büyük bankası olan Akbank, Garanti, İş Bankası ve Yapı Kredi'nin kredi hacminin 2008 sonundan bu yana 2.5 kat arttığı ifade edilirken, "Büyük bankaların kredi profili oynaklığa karşı duyarlı" denildi. Dört büyük bankanın güçlü sermaye yapısının devam ettiğini bildiren Fitch, kredi talep hızının mevduat büyüme hızının üzerinde olduğuna dikkat çekti. Raporda "Türk bankaları kısıtlı oranda döviz ve ipoteksiz yabancı tahvile sahip, bu nedenle dış borçları karşılayabilmek adına Merkez Bankası rezervlerini tüketmek zorunda kalacaklar" yorumu yapıldı.
- TEB Yatırım Banka Analisti Fatih Tuğrul Topaç, "Banka kredilerindeki genişleme büyük bir risk oluşturacak, bir fonlama riski oluşturacak hızlı bir büyüme süreci öngörmüyoruz. Bizi endişelendiren bir büyüme şu anda yok, Fitch'in bu konuya dikkat çekmesi ilginç. Özellikle FED'den gelecek olan beklenen faiz artırım kararı ile birlikte, fonlama maliyetlerinde uluslararası çapta bir artış zaten bekliyoruz. Fakat bunu Türk bankalarının hızlı kredi büyümesine bağlamıyoruz" yorumunu yaptı.
- ABD Merkez Bankası (FED) Temmuz ayı toplantısının tutanaklarını yayımladı. Tutanaklarda bazı FED yetkililerinin istihdamdaki artış nedeniyle faizlerin daha erken yükselebileceğini düşündükleri görüldü. Tutanaklarda ayrıca FED yetkililerin teşvik politikalarının ne zaman biteceğine dair mutabakata yakın oldukları görülürken, faiz artışının beklenenden önce gelebileceğine ilişkin işaretler vardı. FED'in Temmuz ayı toplantısının tutanaklarında " Katılımcıların çoğu komitenin hedeflerine daha çabuk ulaşılması halinde, teşvik politikalarının beklenenden daha önce sona erebileceği fikrinde" denildi.

- FED Başkanı Janet Yellen, enflasyon kontrol altında kaldığı sürece, para politikasını; birçok göstereyle ölçtüğü daha güçlü istihdam pazarlarına dayandırıyor. Tutanaklarda " birçok katılımcı ideal seviyeler ile hali hazırdaki istihdam pazarı durumu arasında belli bir fark olduğu kanısında" denildi. FED yetkilileri, geçen ayki toplantıdan sonra yaptıkları açıklamada, 'istihdam olanaklarının yeterince iyi kullanılmamasını' gerekçe göstererek, işsizlik rakamlarındaki azalmanın ciddi bir etkisi olmayacağını savunmuşlardı. Ancak tutanaklara göre politika yapıcılar istihdam piyasasının daha da sağlamlaşmasını bekliyor.
- Tutanaklarda " birçok üye istihdam pazarındaki iyileşmenin tahminlerin üzerinde olmaya devam ettiği takdirde, pazarın istenilen düzeyde olmadığı şeklindeki tanımlamanın da değişmesi gerektiğini belirtiyor" denildi. FED Temmuz ayı toplantısında tahvil alımlarını Kasım ayından bu yana 6. kez keserek 10 milyar dolar azaltmıştı. Tahvil alım programı Ekim ayında sona erecek. "ABD işgücü piyasası 1990 yılından bu yana giderek daha az dinamik hale geldi. Yeni iş yaratmadaki durgunluk ve özel sektördeki yıkım ile insanlar sadece belli iş kollarında çalışmak zorunda bırakıldı." Bu cümleler Jackson Hole'da bu hafta toplanan üst düzey merkez bankacılara sunulan bir rapordan alınan cümleler.
- İki üst düzey istihdam piyasası ekonomisti tarafından yapılan bu araştırma ABD'nin önemli ekonomik güçlerinden birini kaybetme tehlikesiyle karşı karşıya olduğunu savunuyor: İstihdam çeşitliliği, çalışanların iş değiştirme olanakları ya da kısaca iş piyasasındaki akışkanlık. Ekonomistler söz konusu duruma neden olan faktörlerin bazılarının; daha az emekle verim elde eden büyük perakendeciler, iş değiştirmek için daha az hevesli yaşlanan işgücü, ağır bürokratik düzenlemeler ve bazı mesleklerin yoğun eğitim gereksinimleri olduğunu söylediler.
- Chicago Üniversitesi'nden Steven Davis ve Maryland Üniversitesi'nden John Haltiwanger'ın araştırmasına göre yukarıda bahsedilen faktörler ve diğer bazı dinamikler istihdam piyasasındaki akışkanlığın 1990 yılından bu yana yüzde 25 kadar azalmasına yol açtı. Akışkanlık; düşük istihdam düzeyleri, düşük verimlilik ve düşük ücretler ile azaldı. Bu yılki konferans işgücü piyasası konularına odaklandı. İstihdam ve ücretlerin ABD ekonomisi üzerindeki etkisinin ve faiz oranlarının ne zaman yükseltilmesi gerektiğinin altı çizildi.
- FED Başkanı Janet Yellen beklenenden daha hızlı bir düşme gösteren işsizlik oranı dahil olmak üzere birtakım ekonomik göstergelerden bahsetti. Ancak

hikayesi büyük resmi tam olarak kapsamadı. O tablonun içinde artmayan ücretlerin ve asgari ücretin orta sınıfın umutları üzerindeki etkisi bulunmuyordu. Çalışanların pozisyon ve iş değiştirebilmesi; verimlilik, ücretler ve istihdam için önemli kabul ediliyor. Bu akış sayesinde emek daha verimli kullanılıyor ve genç işçiler ya da işsizler için pozisyonlar oluşturmak mümkün oluyor. Ancak ABD'deki durumu bunun tersine doğru yol aldığı için araştırma sonuçlarının endişe verici olduğu söylendi.

- Ekonomistler, istihdam piyasasındaki akışkanlık eksikliğini daha az yetenekli Amerikalılar için özellikle ciddi etkileri olacağını çünkü yeni iş yaratılmadığı için işsizlik dönemlerinin uzayacağını kaydetti. Davis ve Haltiwanger; "İşgücü piyasasının akışkanlık kaybı ABD ekonomisinin son yıllarda daha az dinamik ve daha az hızlı hale gelmesiyle sonuçlandı. İşgücü piyasası akışkanlığını geri kazanmadan yüksek istihdam mümkün değildir. Endişemiz bu yöndedir" dedi.
- FED Başkanı Janet Yellen, Jackson Hole'da yaptığı konuşmada FEDeral Açık Piyasa Komitesi üyelerinin istihdam piyasasında hala önemli miktarda kullanılmayan kapasite olduğuna inandıklarını söyledi. İstihdam piyasasındaki kullanılmayan kapasitenin büyüklüğü konusunda belirsizliğin devam ettiğini belirten Yellen, "İstihdam piyasasındaki atıl, kullanılmayan kapasitenin büyüklüğünü ölçmek, ekonomik şartların normale yaklaştığı ortamda giderek zorlaşıyor" diye konuştu.
- FED'in uygun para politikası için elinde kolay bir reçete olmadığını da ifade eden Yellen, erken bir faiz artırımının istihdam piyasasının tam olarak toparlanmasını engelleyebileceğini vurguladı. Bununla birlikte Yellen, işsizlik oranının FOMC'nin öngördüğünden daha hızlı düşmekte olduğunu ve bu durumun FED'in erken hareket etmesini gerektirebileceğine de işaret etti.